

- ویلاهایی که دیگر تخریب نمی‌شود

هنوز به بلندیایی که روستای فرخ‌د از آنجا هویدا می‌شود، نرسیده‌ایم. در مسیر روستاهای اسفندیان و لک‌لک و باغ فراگرد و کلاکوب و گنبدیار، سیمای ویلاهای شخصی به خوبی آشکار است و سایه‌حضور نامبارکشان روی سر ساکنان سنگینی می‌کند. طبیعی است چشم تیز کنیم و دنبال لوله‌های انتقال آب باشیم؛ خواه روی زمین که به ندرت یافت می‌شود و خواه در زیر زمین که به گفته رئیس شورای روستا، باید دنبال نشانه‌هایش روی زمین باشیم.

او نمود ساخت‌وسازها و تغییر کاربری باغات به ویلاها را آن‌قدر آشکارا می‌داند که می‌گوید: گزارش گرفتن از این موضوع سخت نیست؛ حقایق را به چشم می‌بینید و به هم کلامی با مردم می‌شنوید. ویلاها تخریب نمی‌شوند، فقط کارشناسان می‌آیند درصدِ ساخت‌وسازها را می‌گیرند و می‌روند.

- کم‌آب‌ترین روستاها

در تابستان امسال بیشترین تنش کم‌آبی را روستاهایی مثل خلق‌آباد، شاید، فرخ‌د و معین‌آباد تحمل کردند. این وضعیت دشوار ساکنان تا یک ماه گذشته پابرجا بود، تا اینکه هوا خنک‌تر و کولرهای آبی خاموش شد. حالا پنجره‌ها رو به مناظر روستا باز می‌شود و تقریباً هیچ خانواری در تنگنای کم‌آبی نیست.

امیرخانی از فرصت همراهی با ما استفاده می‌کند و به مسئله آب‌دزدی اشاره می‌کند: خط لوله آب سرچاه مجتمع امام علی(ع) در روستای گوجگی علیا، در بدو کار قرار بود به ۲۷روستا آب‌رسانی کند، ولی آب فقط به ۱۰روستارسید. چاه آب آن‌قدر قدیمی است که شنیده‌ایم حاصل چاه‌های اکتشافی نفت و گازی بوده که آلمانی‌ها زده‌اند و به آب رسیده‌اند. در تأیید این‌حرف‌ها، تعداد دیگری از روستاییان که با اطلاع از حضور ما، گرد ما جمع شده‌اند، می‌گویند که آب چاهشان از آب معدنی گوارتر است، اما شکوه آن‌ها این است که برداشت آب ۱۸۳لیتر به ۵۴لیتر تقلیل پیدا کرده است و این یعنی به قول یکی از اهالی «برداشت را کم کردند وگر نه چاه به قول قدیمی‌ها به دریا رسیده است و موضوع کمبود آب نیست».

در عین حال، روستاییان همچنان از آنچه بی‌تفاوتی مسئولان به این ماجرا می‌دانند، گلایه دارند. یکی از آن‌ها با نیت از ما می‌پرسد: «واقعاً جهاد کشاورزی این‌ساخت‌وسازها را نمی‌بیند؟» و بعد اضافه می‌کنند: تا ۱۰مسال پیش ما اصلاً نمی‌دانستیم ویلا چه هست! روی زمین‌ها فقط باغ و زراعت بود.

این‌ها درحالی‌است که بیشتر سازنده‌ها غیرومی‌هستند و روستاییان می‌گویند که ما وقت اضافه‌ای برای این ساخت‌وسازها نداریم، چون به درد ما نمی‌خورد. این ویلاها به درد شما شهری‌ها می‌خورد و بس!

- حباب افزایش قیمت زمین

با وجود اینکه روستا، نقشه و طرح تفصیلی دارد، کاربری‌ها و شکل روستاها با شتاب، رو به تغییر و نابودی است. رئیس شورای روستای فرخ‌د ترجیح می‌دهد ما را از مسیری وارد روستا کند که ویلاها بیشتر چشم‌نوازی می‌کنند. همان‌طور که وارد می‌شویم، گله روستایی‌ها همچنان ادامه دارد و آن‌ها از حباب ماندگار افزایش قیمت‌ها ناالن هستند. یکی از اهالی روستا می‌گوید: حدود ۱۰سال پیش، این زمین‌ها متسری ۲هزار تومان بود، ولی گمان نمی‌کنم تقریباً ۵سال آینده در این جاده بشود حتی زمین خرید. قیمت‌هایی که به دلیل زیاد شدن ساخت‌وسازها و نزدیکی آرامستان باغ‌رضوان افزایش پیدا کرده است.

او ادامه می‌دهد: روستا به سطل آشغال تبدیل شده است. بومی‌های سرمایه‌دار که باعث عمران و آبادانی هستند، در شهر ساکن می‌شوند، آن‌هایی هم که دنبال جمع کردن زباله و قاچاق‌فروشی هستند، به روستا می‌آیند. مهاجرها هم از همه‌جا به اینجا می‌آیند.

- دربخ از یک پارک یا سالن ورزشی

او از دلایلی برای ضرورت فراهم کردن بعضی امکانات شهری در روستا این‌گونه می‌گوید: وقتی غیرومی‌ها به روستا کوچ می‌کنند، پارک هم لازم است. جمعیت مهاجر به هر حال می‌آیند، چون دارند از محیط خودشان فرار می‌کنند. بیشتر مهاجران از سمت زابل و کاشمر و شیروان هستند. به غیر از آن، روستایی‌م‌کل فرخ‌د در حاشیه شهرک صنعتی است و ماز کارگری در اینجا زیاد است. به علاوه فصل زعفران که می‌شود، هر هکتار زمین، ۱۰کارگر می‌خواهد؛ هزار هکتار زعفران در اینجا هست که ۱۰هزار کارگر می‌خواهد.

از او که منتقد ساختار فعلی دهیاری و شوراهای روستایی است، می‌پرسیم شورا‌ها برای توجه به مشکلات شما چقدر فعلاًانه عمل می‌کنند که پاسخ می‌دهد: متأسفانه چون اعضای شورا‌های توی گود کارها می‌افتند و بعد از دو، سه ماه متوجه می‌شوند برای پیگیری امور باید از جیشیان پول بگذارند، کم‌کم از شورا دور می‌شوند. ضمن اینکه هر کسی می‌آید، قوم و خویش خودش را می‌آورد.

پرسش‌های من و گلایه‌های او در حالی رد و بدل می‌شود که این روستا به گفته اهالی‌اش تنها ۵۵قیقه با شهر فاصله دارد. رئیس شورای روستا درباره درخواست بیش

غصه‌های قمصرخراسان

گله اهالی فرخ‌د از آب‌دزدی و ساخت ویلاهای غیرمجاز در این روستا

عکس: سماند مصطفیان شیراز را

سیمین فرخ‌د، رئیس شورای روستا

گله اهالی روستا صریح و بی‌پرده است: برداشت غیرمجاز از چاه‌های آب شرب و ساخت ویلاهای غیرمجاز روی زمین‌های کشاورزی و باغی، این‌ها شده است گرفتاری کش‌دار اهالی روستای فرخ‌د و انگار قرار نیست گوشی شنوای درد آن‌ها باشد. چندی است «قمصر» خراسان

از ۱۵۰۰خانوار روستا می‌گوید: در فرخ‌د بر خلاف مهاجرپذیری‌ای که داشته است، حتی یک سالن ورزشی و فضای سبز عمومی به اسم پارک نداریم.

- کاشت زعفران با پساب

او به سایر مزیت‌های شغلی روستا اشاره و بیان می‌کند: در فصل گل محمدی هم همین‌طور است. به ازای هر هکتار، ۱۰کارگر لازم داریم.

شغل اصلی روستاییان کشاورزی و هم‌مداری است و تعداد زیادی هم در صنعت مشغول هستند. ۱۵سال پیش کشاورزی در اینجا اصلاً مقرون به‌صرفه نبود. فرض کنید ۲هکتار گوجه و خیار می‌کاشتند، اما آخر سال به اندازه درآمد یک کارگر ساده عایدشان نمی‌شد. یعنی فروش نداشتند.

امیرخانی به حال و روز این روزهای روستاییان هم نیم‌نگاهی دارد و می‌گوید: حالا هم که کشاورزی رونق بیشتری پیدا کرده، به دلیل زعفران است که البته با پساب آبیاری می‌شود. ما همچنان در راه هستیم تا از جوار روستاهای اطراف به فرخ‌د برسیم. حاشیه کیلومتر ۲جاده آرامستان جایی است که تعدادی از ویلاهای شخصی را خراب کرده‌اند؛ «دروغ نگویم تقریباً ۳ماه پیش تخریب شده است.» و در این بین از برخی مسئولان و نمایندگان مجلس که برای آبادانی روستا تلاش کرده‌اند، نیز قدردانی

می‌کند. «دو تا از نمایندگان ۴سال پیش پیگیر دغدغه روستایی‌ها برای رفع کم‌آبی بودند، آن موقع فقط ۵۱دقیقه در روز، آب خوردن داشتیم. با پیگیری آن‌ها چاه آب روستای فرخ‌د حفر شد. یکی از نمایندگان هم برای عمران روستا، قیر رایگان آورد. امسال هم همان نماینده حدود یک ونیم میلیارد تومان قیر رایگان برای ۱۷روستا فراهم کرد.

ولی در دستگاه قضایی به پروژه متخلفانی که برداشت غیرمجاز آب دارند و شرکت آبفا را اقدام آن‌ها مقابله می‌کند، به موقع رسیدگی نمی‌شود. برای تخلفات پرونده ایجاد می‌شود، اما اتفاق خاصی نمی‌افتد و آب‌زدها می‌گویند که دوباره لوله می‌کشیم. البته این تخلفات را باید شرکت آب‌وفاضلاب روستایی اعلام کند.

- پیگیری‌های قانونی؛ فقط یک‌ماه از سال!

امیرخانی ادامه می‌دهد: شرکت آبفا در یک ماهی که مشکل کمبود آب داریم، جهادی عمل می‌کند. اوایل سال برای حل مشکل بی‌آبی پیگیر بودند و کارگر زیادی پسای کار آوردند و همه کار کردند.

از روستای پاژ و خانه‌ای که منتسب به فردوسی است، عبور می‌کنیم تا به مخزن آب شرب روستا برسیم. او می‌گوید: مشکل روستاهای شایه، معین‌آباد و خلق‌آباد که در اطراف فرخ‌د قرار دارد نیز تنش آبی است؛ مشکلی که به دنبال انشعاب‌های غیرمجاز ایجاد شده است.

گلاویه از بی‌توجهی به قانون نیز هست: طبق قانون در فصل اوج مصرف باید انشعاب لوله‌های آب گاوداری‌ها و کارخانه‌ها را قطع کنند، ولی متأسفانه آب به روال زمان‌های غیربیک مصرف می‌شود.

در حاشیه بخشی از جاده از خودرو پیاده می‌شویم. با احتیاط از عرض جاده عبور

آبیاری دارد؛ یعنی خاک اینجا ترک ترک نمی‌شود و طوبتش را هم از دست نمی‌دهد. کیفیت این خاک باعث می‌شود راحت شخم بخورد و محصول مطلوبی به بار آورد، اما رشد قارچ گونه ویلاهای شخصی و ایجاد انشعاب‌های غیرمجاز از مخزن آب شرب روستای فرخ‌د، سروسامان منطقه را رویم زده است. به زعم روستاییان، شرایط فعلی و نابودی باغات، ضربه مهلکی است که نبود نظارت‌های مسئولان مربوط، علت اصلی‌اش بوده است.

می‌کنیم و روی تلی‌س خاکی می‌ایستیم. از اینجا محدوده چند ویلا مشخص است. حالا در جایی پسا را بر زمین می‌فشایم که از زیر آن یک لوله «پریمت ۴۰۰» عبور کرده است. مسیر عبور لوله از چاه «گوجگی» شروع شده و در تمام حاشیه جاده امتداد دارد. در اینجا بحث از لوله‌های فرعی است که به لوله اصلی متصل می‌شود و هیچ اقدام بازدارنده‌ای مانع از این چفت‌وبست شدن‌ها نیست. امیرخانی به خشونت‌ها و نزاع‌هایی که دقیقاً در همین نقطه بر سر آب، دامن اهالی را گرفته است، اشاره می‌کند: ۲هفته پیش بود. درگیری بین صاحبان لوله‌های غیرمجاز با مردم ساکن بر سر آب بود. اگر میانجیگری سپاه ناحیه ۵خر و پاسگاه خلق‌آباد نبود، کار خیلی بالا می‌گرفت و دعوای اساسی اتفاق می‌افتاد. خلق‌آبادی‌ها معتقد بودند ما سهمیه آب آن‌ها را می‌دزدیم و ما هم مدعی بودیم سهم آب روستایمان کم شده درحالی‌که دزدی از این قسمت است. البته زمانی هم که کارشناسان شرکت آب‌وفاضلاب روستایی بخواهند مداخله کنند، آب‌زدها می‌ریزند سرشان و با قمه و چوب و چماق کتکشان می‌زنند.

- در محل دعوای آب...

امیرخانی می‌پرسد از کدام قسمت می‌خواهید عکس بگیرید که دردرس نشود؟ شرکت آبفا

جرئت ندارد با این‌ها درگیر شود، چون برخورد فیزیکی می‌کنند. از طرفی وقتی پرونده‌های تخلفشان به دادگاه قضایی می‌رود و تا مدت‌ها تصمیمی برای آن گرفته نمی‌شود، متخلفان هم از این خاک خوردن پرونده‌ها سوءاستفاده می‌کنند. زمانی هم اعمال قانون می‌شود که قرارداد فرد کارشناسی که مشکل را پیگیری می‌کرده، تمام‌شده و فرد دیگری سرکار می‌آید.ظاهراً برخی اوقات کار به جای باریک‌تر و دست‌کاری شیرفلکه‌ها هم رسیده است. مرد روستایی نام روستاهای «گنیزدر»، «جهیزخانه» و «قلعه‌سو» را می‌آورد و مدعی می‌شود: در این قسمت‌ها ویلا زیاد است و آب‌دزدی هم می‌شود. آن‌ها می‌آمدند سر منبع روستای فرخ‌د و شیرفلکه را دست‌کاری می‌کردند. شما اگر یک‌ماه پیش اینجا می‌آمدید، با بیل و کلنگ دنبالانتان می‌افتادند. انشعاب گرفتن از لوله آب، آن‌قدر رایج شده که در روز هم انجام می‌شود.

او جایی را نشان می‌دهد که شرکت آب‌وفاضلاب روستنایی از ترس آب‌دزدها روی شیرفلکه‌ها خاک ریخته و گویا این‌قوی‌ترین حربه آن‌ها بوده است. مرد بومی که نمی‌داند اتفاق را به چه کسی منتسب کند، می‌گوید: این‌کار با از ترس اهالی مطلع برای جلوگیری از برداشت آب بوده یا کار شرکت آبفا است. سر شیرفلکه را بریده‌اند تا باز نشود و نتوانند انشعاب بگیرند.

رئیس شورای روستا آن قدر برای موضوع آب‌دزدی دغدغه دارد که دیگرمرامراحل انشعاب گذاشتن را هم به‌راحتی برای ما توضیح می‌دهد: ابتدا شیرفلکه را می‌بندند تا آب در منبع جمع شود. بعد جلو لوله آب را باز و حاشیه جاده را خالی می‌کنند. کمربندی لوله را وصل و شیرفلکه را باز می‌کنند. به همین راحتی!

- قفل به چاه آب فرخ‌د

او می‌گوید: به نظم منشأ اصلی مشکل در شرکت آب‌وفاضلاب روستنایی است؛ چرا که اگر تعامل بین شرکت آبفا و بنیاد مسکن و شوراهای روستا انجام می‌شد، اکنون وضع این نبود. باید اراده‌ای باشد و یک برهه زمانی مشخص کنند و بگویند از این فصل ساخت‌وسازهای مسکونی به مدت یک‌ماه وقت دارند. در این قانونی‌شان را انجام بدهند. باید این شرایط را مرتب کنند.

او ملکی را نشان می‌دهد که از داخلش لوله‌های شرکت آبفا عبور کرده است و به همان دلیل، صاحب ملک برای ای‌جسران این اقدام از لوله اصلی، انشعاب گرفته تا درختان را آبیاری کند و نیاز مجموعه‌اش را برطرف کند. او در حالی که زیر آب غروландی می‌کند، می‌گوید: حالا نمی‌دانم مجوز گرفته یا غیرمجاز است.

در حالی که در موقعیت مکانی روستای جهیزخانه ایستاده‌ایم، صحبت‌های پراکنده او دوباره به سمت و سوی شرکت آب‌وفاضلاب روستایی کشیده می‌شود: من چاه فرخ‌د را قفل زدم و کلید را در قفل شکستم؛ چون دیگر از شرکت آبفا کار ی بر نمی‌آید! سپس اضافه می‌کند: در مدت بی‌آبی، ۱۵سب از منبع آب نگهبانی کرده‌ام؛ چون مردم من را می‌شناسند و می‌گویند ما به تو رأی داریم.

او توضیح می‌دهد: در روستای فرخ‌دمخزن آب وجود دارد و همه این‌مخازن به دلیل ملاحظات امنیتی و بهداشتی سروپوشیده است. او از بالای چشمه یکی از مخازن، دوردست را نشان می‌دهد: بایچه که شبیه شهرک‌های صنعتی است و به گفته او روغن‌خوردها را در آنجا تصفیه می‌کنند. از همین‌جا خاطرنشان می‌کند: باسکول‌های اطراف در جریان همه آب‌دزدی‌ها هستند.

- پساب بی‌کیفیت در ازای آب شرب!

مرد روستایی می‌گوید: در این منطقه ۱۷روستا وجود دارد که «حق آب‌بر» هستند. تقریباً ۱۴سال پیش از شرکت آب روستایی و آب شهری با بزرگان روستا جلسه برگزار کردند و قرار شد آب‌کوه را به شهر ببرد و از همان زمان آب شرب قاسم‌آباد از سد کارده تأمین می‌شود. کنون یکی از سد کارده ۶۰۰از چشمه علیا، روض و سد کارده به شهر آب‌رسانی می‌کند، اما قرار بود در ازای آب‌کوه، به ما پساب تصفیه‌شده از پرنک‌آباد بدهند، نه این پساب بی‌کیفیت فعلی را...

امیرخانی ادامه می‌دهد: یعنی پسابی بدهند که فقط قابل شرب نیست، ولی رنگ و بو ندارد. متأسفانه پساب پرنک‌آباد همه ویژگی‌های بد را به دارد بماند، کُف هم دارد. از لوله خروجی‌اش که اندازه قد آدم، کف عبور می‌کند؛ به‌طوری‌که فکر می‌کنید زمستان است.

او اضافه می‌کند: اشتباه از روستاییان بود که اعتماد کردند و حق آب‌شان را دادند. همان‌ابتدا قرار شد از آب شرب هر مدار، مقداری به اراضی کشاورزی تعلق بگیرد؛ زیرا استفاده مستمر از پساب، زمین‌های کشاورزی را چرب می‌کند. حتی بارها خواش کردیم از آب شرب نیز برای مصرف دام‌ها اختصاص بدهند که گله‌داران مجبور نباشند سه، چهار کیلومتر گوسفندان را راه ببرند تا به چاه موتور برسند.

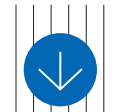
گله‌های او از وضعیت آب روستای فرخ‌د و روستاهای اطراف، از ساخت ویلاهای غیرمجاز و آب‌دزدی بسیار است؛ حرف‌هایی که تا آخرین لحظه حضور ما، تلاش می‌کند بی‌کم و کاست بگوید و گله کند.

روزنامه
شهرامید
وزندگی

شنبه
۱۳۸۸مهر
۱۲مهر
شماره ۲۲۱

SHAHARANNEWS.IR

روزنامه
شهرامید
وزندگی

شنبه
۱۳۸۸مهر
۱۲مهر
شماره ۲۲۱

SHAHARANNEWS.IR

روزنامه
شهرامید
وزندگی

شنبه
۱۳۸۸مهر
۱۲مهر
شماره ۲۲۱

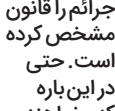
SHAHARANNEWS.IR

روزنامه
شهرامید
وزندگی

شنبه
۱۳۸۸مهر
۱۲مهر
شماره ۲۲۱

SHAHARANNEWS.IR

روزنامه
شهرامید
وزندگی

شنبه
۱۳۸۸مهر
۱۲مهر
شماره ۲۲۱

SHAHARANNEWS.IR

بر خورد با آب دزدها تشدید می‌شود

گله مدیر امور آب‌وفاضلاب روستایی مشهد از فراوانی سرقت آب و بازدارنده نبودن جرائم

معمولاً صاحبان ویلاها در ماه‌های گرم سال که این مناطق می‌آیند، در فصول یادشده نیز به دلیل وجود استخر و باغ میوه، این ویلاها مصرف آب زیادی دارد. بر‌خورد ما با این دسته از مالکان که ویلاهایشان داخل بافت روستاست، اما پرانه ساختمانی و پاناکار دارند، کنترل مصرف آب است؛ اما عده‌ای هستند که آب غیرمجاز از شبکه برداشت می‌کنند. این‌ها کسانی هستند که به دلیل تخلفات ساختمانی، نتوانسته‌اند انشعاب قانونی بگیرند.

- برخورد با متخلفان جدی‌تر شده است

از مدیر امور آب‌وفاضلاب روستایی مشهد می‌خواهم آمار واحدهای ویلایی متخلفی که برداشت غیرقانونی دارند در دست‌کم مقدار برداشت غیرمجاز از شبکه را برآیمان بگوید، اما او می‌گوید که آماری ندارد و می‌افزاید: به دنبال این هستیم تا پیمانکاری را به عنوان واحد اجرائیات به کار بگیریم تا در برخورد با متخلفان منع قانونی نداشته باشیم.

او تصریح می‌کند: از آنجا که شرکت برای استقرار در روستاها نیرو ندارد، برای مقابله با سرقت آب در حاشیه مشهد، قرارداد

- پیگیری فوری گزارش سرقت‌ها

با روغنی این گلایه روستاییان را که شیوع آب‌دزدی آن‌قدر زیاد است که متخلفان حتی در روز هم برای اتصال انشعاب غیرمجاز اقدام می‌کنند، در میان می‌گذاریم و او می‌گوید:

هر زمانی در این باره گزارش‌سی رسیده است، اقدام کرده‌ایم. البته در نظر داشته باشید که ما نیروی متمرکز در روستاها نداریم و در مقابل تعداد روستاها نیز زیاد است، اما به عنوان مثال، در اوایل فصل تابستان که در روستای فرخ‌د و اطراف معضل کمبود آب داشتیم، نیروهای ما برای شناسایی انشعاب‌های غیرمجاز هر روز در همه روستاها حضور داشتند. آن‌ها مشخصات افراد متخلف را

^[1] گله مدیر امور آب‌وفاضلاب روستایی مشهد از فراوانی سرقت آب و بازدارنده نبودن جرائم

^[2] معمولاً صاحبان ویلاها در ماه‌های گرم سال که این مناطق می‌آیند، در فصول یادشده نیز به دلیل وجود استخر و باغ میوه، این ویلاها مصرف آب زیادی دارد

^[3] برداشت غیرقانونی دارند در دست‌کم مقدار برداشت غیرمجاز از شبکه را برآیمان بگوید، اما او می‌گوید که آماری ندارد و می‌افزاید: به دنبال این هستیم تا پیمانکاری را به عنوان واحد اجرائیات به کار بگیریم تا در برخورد با متخلفان منع قانونی نداشته باشیم